EBÜ'L-HASEN ALİ BİN MUHAMMED

Mâlikî mezhebi fıkıh âlimlerinden. Künyesi Ebü'l-Hasen olup ismi Ali bin Muhammed bin Safi bin Şuca er-Rebî'dir. Fazîletli bir zât idi. Şam'da yaşadı. 444 (m. 1052) senesinden sonra vefât etti. Ebü'l-Hasen, Abdülvahhâb el-Kullâbî'den hadîs-i şerîf rivâyet etti.

Ebü'l-Hasen hazretlerinin. Târih-i Fazîletü ehl-üş-Şâm adlı bir eseri vardır. Bu eser altı bâb hâlinde hazırlanmış olup, ilk bâblarında Şam hakkında ba'zı mühim bilgiler yer almaktadır. Dördüncü babında Şam'da medfûn bulunan Peygamberlerin, Sahâbe-i Kirâmın, Tabiînin, meşhûr evliyâ ve âlimlerin isimlerini saymakta ve haklarında kısa ma'lûmât vermektedir. Bu eserin dördüncü babında isimleri kaydedilip, Şam'da olduğu bildirilen Sahâbiler şunlardır: Mu'âviye bin Ebî Süfyân, Übey bin Ka'b, Ebüdderdâ, Ebû Ümâme, Ebû Hâşim bin Utbe, Evs bin Evs, Bilâl-i Habeşî, Temîm-i Dârî, Ca'fer bin Ebî Tâlib, Cündeb bin Amr, Hanis bin Hişâm, Habbâb bin Münzir, Harmele bin Zeyd el-Ensârî, Hâlid bin Velîd, Hüzeyme bin Fâtik, Zeyd bin Harise, Sa'd bin Ubâde, Sebra bin Fâtik, Süheyl el-Ensârî, Süheyl bin Amr, Şercil Sem'ûn, Şuheyb-i Rûmi, Dahhâk bin Kays, Dırâr bin Hattâb, Dırâr bin Ezver, Abdullah bin Havale, Abdullah bin Sa'dî, Abdülmuttalib el-Hâşimî, Abdullah bin Sa'd, Abdullah bin Ma'dikerb, Muâz bin Cebel, Vasile bin Eska', Abdurrahmân bin Avf.

Şam'da medfûn bulunan Tabiînin isimleri de şöyle sıralanmıştır: Uveys bin Âmir Karnî (Veysel Karânî), Eş-Şeyh Arslân, Ebû Müslim Havlânî, Ebû Süleymân Dârânî, Eş-Şeyh Ebû Bekr bin Kavam, Eş-Şeyh Takiyuddîn İbni Salah, Eş-Şeyh İmâdüddîn el-Muhaddas, Ebü'l-Abbâs bin Kudâme, Eş-Şeyh Nefiyüddîn el-Hısni, Eş-Şeyh Cendel, Eş-Şeyh-ül-ârif Hammâd, Ömer bin Abdülazîz, Eş-Şeyh Abdullah Yunûnî, Abdurrahmân Evzâî, Ka'b-ül-Ahbâr, Mensûr bin Ammâr, Eş-Şeyh Ebû Amr, Şeyh Ebü'l-Beyân, Sultan Nûreddîn, Şehid Sultan Selahuddîn, Muhiddîn Nevevî.

Fazîletü ehl-üş-Şâm kitabından ba'zı bölümler:

Beyyine sûresi nâzil olduğu zaman, Cebrâil (aleyhisselâm) Resûlullaha (aleyhisselâm): "Allahü teâlâ sana bu sûreyi, Ubey bin Ka'b'a okutmanı emrediyor" dedi. Resûlullah efendimiz Ubey bin Ka'b'ı (radıyallahü anh) çağırdı. "Allahü teâlâ bu sûreyi sana okutmamı emretti" buyurdu. "Bizzat benim ismimi zikretti mi?" diye sorunca, Resûlullah (aleyhisselâm) "Evet" buyurdular. Bunun üzerine Ubey bin Ka'b (radıyallahü anh) ağladı. Abdurrahmân, Ubey'e dedi ki: "Sen bundan dolayı sevindin değil mi?" Ubey: "Niçin sevinmiyeyim ki, Allahü teâlâ meâlen: "De ki: Allahü teâlânın ihsâniyle ve rahmetiyle, ancak bununla ferahlansınlar. Bu onların toplamakta olduklarından (dünyâ menfaatından) daha hayırlıdır." (Yûnus-58) cevâbını verdi.

Enes bin Mâlik'in rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte, Resûlullah (aleyhisselâm)şöyle buyurdu: "Ümmetimde, ümmetime en merhametlisi olan Ebû Bekr'dir. Allahü teâlânın dîninde en kuvvetlisi Ömer (radıyallahü anh), hayası en çok olan Osman, helâlı ve haramı en iyi bilen Muâz bin Cebel, **Ferâiz ilmini** (mirası hak sahiplerine dağıtma) en iyi bilen Zeyd bin Sabit, Kur'ân-ı kerîmi en iyi okuyan Ubey bin Ka'b'dır. Her ümmetin bir emîni vardır. Bu ümmetin emîni, Ebû Ubeyde bin Cerrahtır." Bir rivâyette: "Bu ümmetin, hüküm verme işini en iyi bileni Ali (radıyallahü anh)dir." buyurdu.

Ebüdderdâ'ya (radıyallahü anh) birisi, "Bana nasîhatta bulun" dedi. O şöyle buyurdu: "Genişlik zamanında Allahü teâlâyı anarsan, darlık zamanında da Allahü teâlâ seni anar. Dünyâ işlerinden bir şeyi israf ettiğin zaman, işin sonunun nereye varacağının da hesabını yap. Eğer insanlarla muharebe yaparsan, onlar da sana harb ilân ederler. Eğer onları kendi hâllerine bırakırsan, onlarda seni bırakırlar. Eğer insanlardan kaçarsan, onlar sana yetişirler."

Ona birgün birisi: "Ey Ebüdderdâ! Bana ne tavsiye edersin?" deyince, Ebüdderdâ hazretleri: "Siz bağışlayın ki, Allahü teâlâ sizi azîz kılsın. Yetimin gözyaşından, mazlûmun duâsından sakınınız. Çünkü bunlar insanlar uyurlarken gece yürürler.

Mü'min, parça parça olup dağılmış bir topluluğa yaptığı va'z ve nasîhattan ibâret bir sadakanın benzerini tasadduk etmemiştir. Allahü teâlâ o sadaka ile onlara fayda vermiştir."

Allahü teâlâya, sanki O'nu görüyormuş gibi ibâdet ediniz. Nefslerinizi ölmüş kabûl ediniz. Biliniz ki, iyilik eskimez. Suç ve günah unutulmaz. Hayır, mal ve çoluk çocuk çokluğunda değil, insanın hilminin ve ilminin çok olmasında, insanları Allahü teâlâya, O'nun emirlerini yapıp, yasaklarından sakınmaya çağırmaktır, iyilik yaparsan, Allahü teâlâya hamdet. Kötülük yaparsan, Allahü teâlâdan affını ve mağfiretini dile" buyurdu.

Ebüdderdâ (radıyallahü anh) hastalanınca, yakınları yanına girdi ve "Neden şikâyet ediyorsun?" diye sorduklarında: "Günahlarımdan şikâyetçiyim" dedi. "Neyi istiyorsun?" dediklerinde: "Cenneti istiyorum" dedi. "Senin için bir tabib çağıralım mı?" dediler. "Hakiki tabib, beni hasta kılan Allahü teâlâdır" dedi vefâtı yaklaştığı zaman: "Kim benim içerisinde bulunduğum böyle bir gün, böyle bir saat, böyle bir yatış için hazırlık yaparsa, Allahü teâlânın rahmetine kavuşur" buyurdu.

Evs bin Evs'in rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte, Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki, "Sizin günlerinizin en üstünü, Cum'a günüdür. Âdem (aleyhisselâm) o gün yaratıldı. O gün vefât etti. Sûr o gün üfürülecektir. Bayılma o gün olacaktır, öyleyse, Cum'a günü bana çok salat okuyunuz. Çünkü, sizin getirmiş olduğunuz salevât bana arz olunur". Bunun üzerine Eshâb-ı Kirâm: "Salâtlarımız size nasıl arz olunur?" dediler. Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Allahü teâlâ toprağa bizim, bedenlerimizi yemesini haram kıldı."

İbn-i Mübârek buyurdu ki, "Dört kişi Kur'ân-ı kerîmi bir rek'atta okudular. Osman bin, Affân (radıyallahü anh), Temîm-i Dârî (radıyallahü anh), Saîd bin Cübeyr, İmâm-ı a'zam Ebû Hanîfe (r.aleyhim)." ibâdet edenlere, gece teheccüd namazı kılanlara ışık vermesi için, ilk kandil diken Temîm-i Dârî'dir. Temîm-i Dârî (radıyallahü anh) Şam'dan Medîne-i münevvereye geldiği zaman, bu kandilleri Resûlullah efendimizin (aleyhisselâm) mescidine dikti. Ve Resûlullah efendimizin duâlarına nail oldu.

Kurtûbî, Temîm-i Dâri'den şöyle bahseder: "O, Şam'dan Medîne-i münevvereye gelirken, yanında kandiller ve zeytin yağı getirdi. Medîne-i münevvereye vardığı gece, Cum'a gecesine tesadüf etti. Berâd isimli bir hizmetçisi vardı. Ona emretti. Hizmetçisi de kandilleri astı. Onlara yağ döktü. Fitillerini koydu. Güneş batınca hizmetçisine emredip kandilleri yaktırdı. Resûlullah efendimiz Mescid-i Nebevî'ye çıkınca, "Bunları kim yaptı?" diye sordular. Eshâb-ı Kirâm (radıyallahü anh) "Temîm-i Dârî yaptı, yâ Resûlallah" diye cevap verdiler. Bunun üzerine Resûlullah (aleyhisselâm) ona: "Sen İslâmı aydınlattın. Allahü teâlâ da senin kalbini dünyâda ve âhırette aydınlatsın. Eğer bir kızım olsaydı, seni onunla **evlendirirdim"** buyurdular. Orada bulunan Nevfel bin Haris, "Yâ Resûlallah! Benim bir kızım var, onunla evlendirebilirsiniz" dedi. Resûlullah efendimiz de onunla evlendirdi.

Ebû Hüreyre (radıyallahü anh) rivâyet etti: Ca'fer-i Tayyar, fakirleri sever, onlarla beraber otururdu. O onlara anlatır, onlar da onunla konuşurlardı. Resûlullah (aleyhisselâm) ona, Ebü'l-mesâkîn künyesini vermişti. İnsanların Resûlullaha (aleyhisselâm) gerek yaratılışı ve gerekse ahlâkça en çok benziyeni idi. Resûlullah efendimiz, "Sen bana, hem yaratılış ve hem de huyca benzemektesin" buyurdu.

Ca'fer bin Ebî Tâlib, müşriklerin müslümanlara yaptıkları işkence ve eziyetten dolayı Habeşistan'a gidince, Necâşî ve onunla beraber olan kimseler, onun yanında müslüman oldular. Ca'fer-i Tayyar (radıyallahü anh), onun yanında bir müddet kaldı. Sonra Medîne-i münevvereye geldi.

Necâşî müslüman olunca, bu durumu Habeşlilerden gizledi. Fakat, sonradan herkes onun müslüman olduğunu duydu. Bu durumu insanlar arasında konuşulur oldu. Halk, Necaşî'nin yanına geldi. Sen dînimizden çıkmışsın dediler. "Necâşî onlara: "Ey Habeşliler! Ben sizin başınızda olmaya en lâyık olanınız değilmiyim?" deyince onlar, "Evet, öyledir" dediler. "Benim aranızdaki yaşayışımı nasıl

buldunuz?" deyince hepsi, "Çok iyi bulduk" dediler. "Öyleyse sizin bana karşı şu tutumunuz da ne oluyor?" deyince, "Sen bizim dînimizi bıraktın, Îsâ'yı kul yaptın?" deyince, "Yâ siz Îsâ hakkında ne diyorsunuz?" dedi. Onlar da: "Îsâ, Allahın oğludur" dediler. Bunun üzerine Necâşî elini, göğsüne ve kaftanına bastırarak, "Ben şehâdet ederim ki; Îsâ bin Meryem bu kâğıda yazılı olandan fazla birşey değil" dedi. Kâğıtta, "Allahtan başka ilâh bulunmadığına, Muhammed aleyhisselâmın, Allahın kulu ve Resûlü olduğuna, Îsâ bin Meryem'in de (aleyhisselâm) Allahın kulu ve Resûlü olduğuna ve **Allahın Meryem'e ilkâ eylediği rûhu ve kelimesi**olmaktan başka bir vasfı bulunmadığına Şehâdet eder" yazılı idi. Sonra Habeşliler Necâşî'nin bu sözü üzerine karşısından' çekilip gittiler.

Necâşî vefât ettiği gün, vefâtından Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) haberdâr oldu, O gün Medîne-i münevverenin dışına, Eshâbı Kirâmla birlikte çıktılar. Eshâb-ı Kirâm Resûlullahın arkasında saf oldular. Necâşî için namaz kılındı ve istiğfar yapıldı. Bu hadîs-i şerîf, uzakta vefât etmiş olan bir kimse üzerine namaz kılınabileceğini söyliyen müctehidler için delîldir. (Cenâze namazının kılınabilmesi için, meyyitin (ölünün) nâşının, İmâmın önünde bulunması şarttır) diyen fıkıh âlimleri, bu hadîs-i şerîfi şöyle te'vil etmektedirler: Peygamber efendimiz, zâhirde Necâşî'nin gıyabında namaz kılmış gibi görünmüyorsa da, aslında onun tabutu, Resûlullahın (aleyhisselâm) görebileceği şekilde havaya yükseltilmiş ve Resûlullah efendimiz, onu bizzat görüp, hazır olan (Cenâzesi İmâm önünde bulunan) kişinin cenâze namazı gibi namaz kılınmıştır. Her iki takdîre göre de bu durum, Resûlullahın (aleyhisselâm) Peygamberliğinin açık alâmet ve delîllerinden biridir.

Dahhâk bin Kays'ın sözlerinden ba'zısı şunlardır: "Şerefli kimse hâin olmaz. Akıllı kimse yalan söylemez. Mü'min gıybet etmez. Babalar, oğullarına, ölüler, dirilere, güzel ahlâktan daha üstün bir şey bırakmamıştır. Çok gülmek, insanın heybetini, fazla şaka, mürüvvetini (fâideli olmak ve iyilik yapmak arzusunu) giderir. Bir mevzû üzerinde duran kimse, o şeyi iyi bilir. Meclisinizi, yeme-içme bahsinden uzak tutunuz. Çünkü ben, karnını düşünene çok kızarım." Dahhâk bin Kays hazretlerinin hilmini, insanlar çok beğenirlerdi. O ise: "Ben sizin gördüğünüzü görmüyorum. Yalnız ben çok sabırlıyım" derdi. "Düşüklerinize ikram ediniz ki, kendinizi ardan (utanmadan) ve nârdan (ateşten), korumuş olursunuz. Hilmi, bana insanlardan daha yardımcı buldum. Meliklerin dostu olmaz. Yalancının da vefası olmaz" buyurdu.

Şeyh Arslân ed-Dımeşkî'nin sözlerinden ba'zısı şunlardır. "Hased her türlü şerrin anahtarıdır. Gadab, insanı, özür dilemeye ve ayağın sürçmesine götürür."

Şam'da, gerek fetihler sırasında ve gerekse müslüman olmayanlarla yapılan muharebelerde, çok Sahâbe-i Kirâm (r.anhüm) şehîd düşmüştür. Bunların dışında, Şam'da vefât eden çok Sahâbe-i Kirâm vardır. Bunların gayesini ancak Allahü teâlâ bilir. Şu bir gerçektir ki, Resûlullahın (aleyhisselâm) ümmeti içerisinde en üstün fazilete Eshâb-ı Kirâm sahiptir- Onlardan sonra gelenler, onların derecelerine ulaşamazlar. Çünkü onlar, İslama ilk giren, İslâmın kapısını ilk açanlardır. Onlar, kılınç ve mızraklarla memleketleri fethederlerken, îmân ve hidâyet nûru ile de kalbleri gönülleri fethettiler. Mallarını canlarını Allah yolunda harcadılar. Bu yolda, kınayanın kınamasından, hiçbir kimsenin tehdid ve azarlamasından korkmadılar. İslâm binasının temelini atıp, yükselttiler, Allah yolunda canlarını verip, Allahü teâlâya ortak koşmak olan putlara tapmayı ortadan kaldırdılar. Tevhîd (Bir tek Allaha kulluk) inancını insanlara öğrettiler.

Resûlullah (aleyhisselâm) Eshâbının (radıyallahü anh) sevilmesini tavsiye buyurdu. Allahü teâlânın katında, onların mertebelerinin pek yüksek olduğunu bildirdi. Öyleyse, onların aralarında meydana gelen hâdiselerde, dili tutmak, onlar hakkında yanlış, birşey konuşmaktan çok sakınmak, her zaman onların iyiliğinden bahsetmek lâzımdır.

Ahmed bin Hanbel hazretleri, Abdullah bin Mugaffel'den (radıyallahü anh) rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte, Resûlullah efendimiz (aleyhisselâm) şöyle buyurdular: "Eshâbım hakkında Allahü teâlâdan korkun, Allahü teâladan korkun. Benden sonra onları tenkidlerinize hedef yapmayın. Kim onları severse, beni sevdiği için

onları sever! Kim onlara buğz ederse (kin beslerse), bana buğzundan dolayı onlara buğzeder. Kim onlara eziyet ederse, bana eziyet etmiş olur. Bana eziyet eden, Allahü teâlâya eziyet etmiş olur. Allahü teâlâya eziyet edene ise, Allahü teâlânın ona azâb etmesi pek yakındır."

Abdullah bin Mes'ûd buyurdu ki: "Allahü teâlâ insanların kalblerine baktı ve kulları içerisinde en iyi Muhammed'in (aleyhisselâm) kalbini buldu. O'nu kendisi için seçti. O'nu Peygamber olarak gönderdi. Yine Muhammed'in (aleyhisselâm) kalbinden sonra kullarının kalbine baktı. En iyi kalbler olarak, Eshâb-ı Kirâmın kalblerini buldu. Onları sevgili Peygamberine vezirler yaptı."

Eshâb-ı Kirâmı sevmenin meşhûr ve pekçok kaideleri vardır. Bunlardan ba'zıları şunlardır:

1) Eshâb-ı Kirâmı seven kimseyi, Allahü teâlâ, dünyâda da, âhırette de muhafaza buyurur.

Taberânî, Iyâd el-Ensârî'den rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Eshâbım ve akrabalarım hakkında benim hakkımı koruyunuz. Onları sevmek sûretiyle, benim peygamberlik hakkımı koruyanları, Allahü teâlâ, dünyada ve ahırette belâlardan ve zararlardan korur. Benim peygamberlik hakkımı düşünmiyerek onları incitenleri, Allahü teâlâ sevmez. Allahü teâlânın sevmediği kimselere azâb etmesi pek yakındır."

2) Eshâb-ı Kirâmı (r.anhûm) seven, ebedî kalınacak yer olan Cennette onlarla beraber olur. Hâfız İbni Kudâme Abdurrahmân bin Yezîd'den bildirdi. Abdurrahmân bin Yezîd şöyle dedi: "Babam bana dedi ki: "Yetmiş tane âlime yetiştim. Hepsi de Eshâb-ı Kirâmdan şu hadîs-i şerîfi rivâyet etmişlerdir "Kim Eshâbımı sever ve onlar için Allahü teâlâdan mağfiret dilerse, Allahü teâlâ kıyâmet günü onları, onlarla beraber Cennete kor."

3) Kim onları severse, yarın kıyâmet gününde, Kevser havuzunun başındaki Peygamber efendimizin (aleyhisselâm) yanına gelir ve ondan kanana kadar içer. Ondan sonra ebediyyen bir daha susamaz. Taberânî, İbn-i Ömer'den (radıyallahü anh) rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte, Resûlullah efendimiz (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Kim Eshâbım hakkında benim peygamberlik hakkımı korursa, benim havzımda hazır bulunur. **Kim** beni Eshâbım hakkında muhafaza etmezse, beni sâdece uzaktan görür."

Ebû Süleymân Dârânî'nin sözlerinden ba'zıları şunlardır: "Gündüzünde iyilik yapana bu, onun gecesi için kâfidir. Gecesinde iyilik yapana da bu onun gündüzünde yeterlidir. Şehvetini terk etme husûsunda samîmi olanın kalbinden, Allahü teâlâ şehveti giderir, insanı Allahü teâlâdan alıkoyan mal, evlâd gibi şeyler, insan için bereketsiz ve hayırsızdır. Dünyâdan kaçanı, dünyâ arar, bulur. Dünyânın peşinden koşandan da, dünyâ kaçar. Gecenin bir kısmını ibâdetle geçiremiyen kimse, hiç olmazsa gündüzünde bir eksiklik yapmasın. En fazîletli amel, nefsin arzu ve isteklerine muhalefettir. Lokman Hakim oğluna: "Ey oğul! Dünyaya sana zarar verecek: şekilde dalma" buyurdu."

Ârif-i Billah Takıyyüddîn el-Hısnî: ilim ile ameli kendisinde toplamış büyük bir âlimdir. Dünyâya önem vermez, âhıretle meşgûl olurdu. Onun bir çok kerâmetleri vardır. Onlardan birisi şöyledir: Müslümanlar, Kıbrıs adasına gazâya gitmişlerdir... Askerler, Şeyh Takıyyüddîn'i müslümanların önünde muharebe ederken gördü. Neticede, Allahü teâlâ müslümanlara zaferi ihsân etti. Askerler döndükten sonra, Şeyhin askerin önünde muharebe ettiğini anlattılar. Şeyhin yakınları ve bulunduğu şehrin sakinleri, onun hiç ayrılmadığını söylediler.

Yine bir sene hacca gidenler, Şeyh Takıyyüddîn'i Medîne-i münevverede, Mekke-i mükerremede ve Arafat'ta yanlarında gördüler. Döndüklerinde anlatınca, orada bulunanlar onun hiç yanlarından ayrılmadığını söylediler.

Cendel bin Muhammed: Zâhid ve ârif bir zât idi. Birçok kerâmetleri görüldü. Tâcüddîn el-Karârî onun ehl-i tasavvuf ve derin bir âlim olduğunu söyler, İbn-i Kesir, târihinde onun; ibâdet, zühd ve sâlih ameller sahibi olduğunu, insanların, hattâ devletin ileri gelenlerinin bile kendisini ziyâret ettiklerini söyler.

Abdurrahmân Evzâî'nin (radıyallahü anh) sözlerinden ba'zısı şunlardır: "Kıyâmet günü, dünyâ gün gün, saat saat kula arz edilir. Allahü teâlâyı anmadığı bir saat ona arz edilince, o sırada pişmanlık ve üzüntü onun nefesini keser. Gecesini Allahü teâlâya ibâdetle geçiren kimsenin, kıyâmet günü durumu kolay olur."

> Mensûr bin Ammâr'ın rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte, Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Cehennem mü'mine: (Çabuk) geç! Nûrun ateşimi söndürecek der." Oğlu Süleym'den rivâyet etti. O dedi ki: Babamı rüyamda gördüm, "Allahü teâlâ sana ne muâmelede bulundu?" diye sordum. O da şöyle dedi: "Allahü teâlâ beni kendisine yaklaştırıp, "Ey kötü şeyh! Seni niçin affettim, biliyor musun?" buyurdu. Ben de "Hayır, bilmiyorum yâ Rabbî!" dedim. Bunun üzerine Allahü teâlâ, "Hani sen insanlarla beraber oturmuş, onları (bir şeyler anlatıp) ağlatmıştın. Orada benim korkumdan hiç ağlamamış birisi daha vardı. O da ağlamıştı. Ben hem onu ve hem de mecliste bulunanları onun için bağışlâmıştım. Seni de o bağışladıklarım arasına koymuştum" buyurdu."

Ebü'l-Hüseyn anlattı: Mensûr bin Ammâr'ı rü'yâmda gördüm. "Allahü teâlâ sana ne muâmelede bulundu?" dedim. O da şöyle anlattı: "Allahü teâlâ beni huzûrunda durdurdu. Bana, "İnsanları dünyâya düşkün olmaktan alıkoyan, âhırete hazırlanmaya teşvik eden sensin değil mi?" buyurunca, "Evet öyle oldu yâ Rabbî! Yâ Rabbi! Sen herşeyi bilirsin. Ve lâkin izzetin ve celâlin hakkı için, nerede bulundu isem, nerede oturdu isem, orada mutlaka sana hamdü sena ederek, senin muvaffak kılman ile işlerimi yapabildiğimi söyliyerek söze başladım. Sonra sevgili Peygamberime (aleyhisselâm) salât getirdim. Üçüncü olarak senin kullarına nasihatte bulundum" dedim. Bunun üzerine Allahü teâlâ "Evet o doğru söyledi. Onun için semâma bir kürsi koyun, yerde beni övüp ta'zîm ettiği gibi, gökte de aynı şekilde devam etsin" buyurdu."

Muhammed bin Ebû Bekr bin Ömer dedi ki: "Ben birşey yediğim zaman rahatsız oluyordum. Büyük âlim Ebû Ömer, birgün beni çağırdı ve bana "İnsan, şehidallahü ennehü lâ ilahe illâ hü'yu ve li'ilâfi kureyşin îlâfihim'i sonuna kadar okursa, sonra yemek yerse, ona yediği yemek zarar vermez" buyurdu."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Keşf-üz-zünûn cild-2, sh. 1275

2) El-A'lâm cild-4, sh. 327

3) Lisân-ül-mîzân cild-4, sh. 259

4) Brockelmann Sup-1 sh. 566